

POWIAT WĘGORZEWSKI

*Powiatowy program przeciwdziałania
przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie na lata 2016 - 2020.*

Węgorzewo 2016

Wprowadzenie

Przemoc i agresja są negatywnym zjawiskiem. Wpływają destrukcyjnie na jednostki i całe grupy społeczne. I choć w niektórych przypadkach przemoc, jak np. miejsce i czas wojny jest nieunikniona, to w domu każdy oczekuje spokoju, akceptacji i bezpieczeństwa. Nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie przemocy, należy podejmować działania w celu jego ograniczenia, zmniejszania, eliminowania. Wskazują na to konwencje międzynarodowe, dyrektywy unijne, Konstytucja Polski, ustawy, rozporządzenia i programy. Ofiarami przemocy są osoby słabsze (pod różnym względem: fizycznym, psychicznym, społecznym, materialnym) i bardzo często zależne jak osoby niepełnosprawne, starsze czy dzieci, które nie mogą samodzielnie wyjść z położenia ofiary. Przemoc jak popychanie, uderzanie, naruszanie nietykalności cielesnej wobec obcych jest karalne. Na przemoc domową jest ciche przyzwolenie społeczeństwa.

Dlatego trzeba podjąć działania, aby takim osobom pomóc gdyż skutki przemocy mogą być;

- doraźne: cierpienie, lęk, urazy, trudności w koncentracji i nauce, zaburzenia w zachowaniu i emocjach, agresja, obniżenie odporności i zaburzenia somatyczne,
- długofalowe takie jak choroby psychosomatyczne, zaburzenia emocjonalne i uzależnienia, trudności w relacjach z innymi, predyspozycje do stosowania przemocy. Odbijają się one nie tylko na jednostkach czy rodzinach, ale też na całym społeczeństwie.

Przemoc narusza integralność fizyczną i psychiczną jednostki, wyrządzając jej szkody, których najczęściej nie jest w stanie naprawić samodzielnie. Zniwelowanie dewastacji, dokonanych w wyniku doświadczania przemocy w rodzinie wymaga profesjonalnej, wieloaspektowej, często długotrwałej pomocy i wsparcia. Stąd też konieczność tworzenia lokalnych i ponadlokalnych systemów ochrony i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Jedną z form działań tego typu jest tworzenie i realizacja gminnych i powiatowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

FORMY POMOCY

OSOBOM DOŚWIADCZAJĄCYM PRZEMOCY W RODZINIE

Formy pomocy ofiarom przemocy w rodzinie określa art. 3.1. Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z późn. zm. „Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania”.

Pokrzywdzeni członkowie rodzin, w zależności od indywidualnej sytuacji, mogą bezpłatnie korzystać z każdej z tych form pomocy i kilku jednocześnie

ZJAWISKO PRZEMOCY NA TERENIE POWIATU WĘGORZEWSKIEGO w 2015 ROKU.

1. Realizacja procedury interwencji policji pod nazwą „Niebieska Karta” za rok 2015.

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	-	483
Ilość Niebieskich Kart	-	72
Liczba ofiar przemocy domowej	-	104
Liczba sprawców przemocy domowej	-	72
Liczba sprawców pod działaniem alkoholu	-	54

Liczba osób poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym wg programu „Partner” w 2015 roku **to 6 mężczyzn.**

2014 r. - 7 mężczyzn

2013 r. - 5 mężczyzn

2012 r. – 5 mężczyzn

2011 r.- 6 mężczyzn

Do zadań powiatu w zakresie przeciw działania przemocy w rodzinie należy:

1. Opracowanie i realizowanie powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar w rodzinie,
2. Opracowanie i realizowanie programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1 Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ,
- 2 Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

POMOC DLA OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Na terenie powiatu węgorzewskiego pomocą w zakresie przeciwdziałania i zmniejszania zjawiska przemocy domowej zajmuje się szereg instytucji:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
2. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzewie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pozezdrzu,
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budrach,
5. Komenda Powiatowa Policji w Węgorzewie,

6. Sąd i służba kuratorska,
7. Trzy gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pełnomocnicy wójtów i Burmistrza,
8. Trzy gminne Zespoły Interdyscyplinarne,
9. Powiatowo –Gminny Punkt Interwencji Kryzysowej,
10. Poradnia Rodzinna przy kościele im. Piotra i Pawła w Węgorzewie,
11. Poradnia Rodzinna przy kościele Zielonoświątkowców w Węgorzewie,
12. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
13. Niebieski Pokój, (przy PCPR)
14. Poradnia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
15. Grupy Terapeutyczne dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików.

Osoby doznające przemocy mogą skorzystać ze schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia w Olecku. Ośrodek zapewnia schronienie ofiarom przemocy w rodzinie oraz dzieciom będącym pod jej opieką, bez skierowania, bez względu na dochód i miejsce zamieszkania. W ośrodku udzielana jest natychmiastowa pomoc psychologiczna, prawna medyczna i inne wsparcie wg potrzeb.

I. ADRESACI PROGRAMU

1. Osoby doświadczające przemocy domowej będące członkami rodzin, do których zalicza się:
 - małżonka,
 - wstępnych: rodziców, dziadków, pradziadków,
 - zstępnych: potomków tej samej osoby tj. dzieci, wnuków, prawnuków oraz rodzeństwo, powinowatych w tej samej linii lub stopniu,
 - osoby pozostające w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka,
 - osoby pozostające we wspólnym pożyciu.
2. Inne osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące, w szczególności narażone na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.
3. Świadkowie przemocy w rodzinie,
4. Sprawcy przemocy domowej,
5. Społeczności oraz władze lokalne,

6. Podmioty podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pomimo podjęcia działań informacyjnych i poradniczych (które są prowadzone i będą kontynuowane) mających na celu przezwycięzenie zjawiska przemocy w rodzinie to – niestety – do takich przypadków dochodziło i będzie dochodzić. W przypadku kiedy już akt agresji, przemocy ma miejsce w pierwszej kolejności należy wspomóc ofiary przemocy domowej. W tym celu muszą zadziałać wszystkie elementy powiatowego systemu przeciwdziałania temu zjawisku i muszą się wykazać efektywnością udzielonej pomocy, szybkością i profesjonalizmem działania. Ważne jest aby osoba doznająca przemocy знаła swoje prawa, wiedziała gdzie się zgłosić, czuła wsparcie osób z nią pracujących. Do tego potrzebni są wykwalifikowani specjaliści i fachowe poradnictwo. Niezbędnym elementem jest określenie celu pracy z osobą doznającą przemocy i zaplanowanie konkretnych działań. Ofiary przemocy często są niepewne, wycofują się, dlatego bardzo ważne jest aby na swojej drodze spotkały odpowiednich ludzi, specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Należy pamiętać, że każdy człowiek ma swoją własną hierarchię wartości, co innego może być ważne, ma inne priorytety. Do każdej ofiary przemocy należy podejść w indywidualny sposób. Szanować jej potrzeby.

II. CELE Projektu

Cel strategiczny, ogólny:

Przeciwdziałanie i zapobieganie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom, w których ten problem występuje.

1. Cele szczegółowe

Do osiągnięcia celu strategicznego przewiduje się realizację następujących celów szczegółowych:

Cel szczegółowy 1 – zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom doznającym przemocy.

Uzasadnienie

Osoby doznające przemocy nie szukają pomocy. Odczuwają lęk przed zemstą ze strony partnera, który grozi śmiercią lub śmiercią dzieci, jeśli prawda o przemocy wyjdzie na jaw. Odczuwają wstyd i upokorzenie. Kobiety często mają przekonanie, że zasłużyły na swój los, są zależne finansowo do partnera, który jest jedynym żywicielem rodziny. Kobiety często wierzą, że w każdym małżeństwie istnieje przemoc a skutki przemocy są zbyt małe, by komukolwiek o tym mówić, ma nadzieję, że przemoc była incydentalna, a sam partner zmieni się na lepsze. Często też ofiary przemocy nie wierzą w to, że ktoś może im pomóc lub też szukały pomocy, ale okazała się ona mało skuteczna. Zdarza się również, że osoby doświadczające przemocy chcą utrzymać małżeństwo nawet za cenę cierpienia, ze względu na wartości religijne lub tradycje kulturowe.

DZIAŁANIA

1. Zapewnienie szybkiego wsparcia osobom doznającym przemocy poprzez pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa doświadczającym przemocy poprzez umieszczenie w Ośrodkach wsparcia.
3. Wsparcie socjalne, materialne.

WSKAŹNIKI:

1. Liczba osób i rodzin, którym udzielono informacji, porady i specjalistycznej pomocy dotyczącej przemocy,
2. Liczba zawartych porozumień z Ośrodkami wsparcia oraz informacja o innych Ośrodkach znajdujących się w pobliżu,
3. Ilość wizyt w środowisku zamieszkania osób doznających przemocy, korzystających ze wsparcia instytucji pomocowych,

CEL szczegółowy 2 – Stworzenie i ujednolicenie zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc.

Uzasadnienie

W celu zmniejszenia zjawiska przemocy potrzebny jest powszechny brak akceptacji na takie zachowania. Osoba stosująca przemoc musi być świadoma,

że zachowanie takie jest złe, że grozi za to kara pozbawienia wolności i środowisko lokalne, a przede wszystkim instytucje pomocowe (Sądy, Policja, Prokuratura) stoją w obronie osoby doznającej przemocy.

Przemoc jest zamierzonym działaniem wykorzystującym przewagę sił, działaniem przeciwko członkom rodziny. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza.

Są różne rodzaje przemocy np. fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna.

W zależności od skali zjawiska, powtarzalności i zachowania sprawcy przewidziane są przedstawione poniżej działania.

DZIAŁANIE

1. Sporządzenie zestawienia osób, które dopuściły się przemocy i musiały interweniować służby publiczne,
2. Praca w Gminnych zespołach Interdyscyplinarnych,
3. Prowadzenie Programu Korekcyjno –Edukacyjnego „Partner”
4. Objęcie osób stosujących przemoc terapią psychologiczną, psychiatryczną, pedagogiczną,
5. Monitorowanie sprawców wobec, których podjęto działania (Zespół Inter. Terapia).
6. Podnoszenie umiejętności w pracy z trudnym klientem jakim jest osoba stosująca przemoc (bywa również uzależniona).

WSKAŹNIKI

1. Liczba osób, które dopuściły się zachowań przemocowych,
2. Liczba osób objętych pomocą i działaniem Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych,
3. Liczba osób poddana działaniom korekcyjno-edukacyjnym,
4. Liczba osób, które zostały objęte wsparciem i pomocą specjalistów,
5. Liczba sprawców wobec, których podjęto działania.
6. Liczba przeprowadzonych szkoleń na terenie powiatu węgorzewskiego, zorganizowanych dla instytucji pomocowych.

CEL szczegółowy 3 – Pozyskiwanie środków finansowych z różnych projektów i programów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie węgorzewskim.

Uzasadnienie

Budżet Powiatu dysponuje ograniczonymi środkami na przeciwdziałanie przemocy. Potrzebne jest pozyskiwanie finansów z innych źródeł. Taką możliwość dają konkursy z EFS i MRPiPS oraz samorządu wojewódzkiego.

DZIAŁANIA

1. Napisanie i złożenie wniosków dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określenie potrzeb, grupy beneficjentów.
2. Określenie wielkości budżetu i środków dodatkowych. Podział środków.
3. Rozpowszechnienie informacji, broszur, ulotek nt. pomocy ofiarom przemocy.
4. Zorganizowanie festynu (spotkania, warsztatów wspierających), „otwartych drzwi” dla osób doznających przemocy.

WSKAŹNIKI

1. Liczba złożonych i przyjętych wniosków,
2. Wielkość budżetu i ilość środków dodatkowych,
3. Liczba wytworzonych materiałów informacyjnych,
4. Liczba spotkań osób, ofiar przemocy.

IV. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU WRAZ ZE SPOSOBEM REALIZACJI I MONITOROWANIA .

Finansowanie programu będzie odbywało się w ramach ustawowych i statutowych działań służbowych pracowników i uczestniczących podmiotów. Program nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych, ale dopuszcza dodatkowe działania w przypadku uzyskania dofinansowania zewnętrznego.

Działania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy będą spójne z zadaniami gmin.

Monitorowanie Programu będzie realizowane przy pomocy sporządzonej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy uzyskanych danych, przedstawionej Zarządowi oraz Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności PCPR w Węgorzewie.

Program na charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od potrzeb.

Harmonogram działań wraz z finansowaniem realizacji poszczególnych zadań, zawarty został w załączniku do niniejszego programu.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WRAZ Z FINANSOWANIEM PROGRAMU.

Cel szczegółowy 1 – Zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom doznającym przemocy.

Lp	działania	Od kiedy	Do kiedy	Źródło finansowania
1.	Zapewnienie wsparcia osobom doznającym przemocy poprzez pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.	2016	2020	Środki własne, wynikające z Porozumień i pozyskane.
2.	Zapewnienie bezpieczeństwa doświadczającym przemocy poprzez umieszczenie w Specjalistycznych Ośrodkach wsparcia.	2016	2020	Dotacja Wojewody
3.	Wsparcie socjalne, materialne.	2016	2020	Praca PCPR wykonywana w ramach obowiązków służbowych oraz wsparcie z GOPS i MOPS.

CEL szczegółowy 2 – Stworzenie i ujednolicenie zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc.

Lp.	działania	Od kiedy	Do kiedy	Źródło finansowania
1	Sporządzenie zestawienia osób, które dopuściły się przemocy i musiały interweniować służby publiczne.	2016	2020	W ramach obowiązków służbowych
2.	Praca w Gminnych Zespołach Interdyscyplinarnych.	2016	2020	w ramach obowiązków służbowych
3.	Prowadzenie Programu Korekcyjno – Edukacyjnego „Partner”.	2016	2020	Dotacja Wojewody
4	Objęcie osób stosujących przemoc terapią psychologiczną, psychiatryczną, pedagogiczną.	2016	2020	Środki własne, pozyskane i z porozumień.
5	Monitorowanie sprawców wobec których podjęto działania. (zespół interdyscyplin. Terapia).	2016	2020	Środki własne, pozyskane.
4.	Zorganizowanie szkolenia dla grupy pracowników instytucji pomocowych, które dają uprawnienia do pracy z osobami doświadczającymi w przemocy.	2016	2020	ROPS - Urząd Marszałkowski oraz środki pozyskane

Cel szczegółowy 3 – Pozyskiwanie środków finansowych z różnych projektów i programów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie węgorzewskim. Rozpropagowanie ulotek i broszur.

Lp.	działania	Od kiedy	Do kiedy	Źródło finansowania
1.	Złożenie wniosków dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie , określenie potrzeb, grupy beneficjentów.	2016	2020	Urząd Marszałkowski EFS, MRPiPS
2.	określenie i podział budżetu oraz środków dodatkowych.	2016	2020	Środki Powiatu Środki pozyskane
3.	Rozpowszechnienie informacji, broszur, ulotek nt. pomocy ofiarom przemocy.	2016	2020	Środki Powiatu Środki pozyskane
4.	Zorganizowanie festynu (spotkania, warsztatów wspierających), „otwartych drzwi” dla osób doznających przemocy.	2016	2020	Środki Powiatu Środki pozyskane

V. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Edukacja w zakresie skutków stosowania przemocy.
2. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
3. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
4. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy.
5. Przeszkolenie specjalistów pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy,
6. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.
7. Zawiązanie koalicji i ścisła współpraca instytucji pomocowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

